

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Toleti S. R. E. Cardinalis Summa Casuum
Conscientiæ, Sive De Instructione Sacerdotum Lib. VII**

**Toledo, Francisco de
Coloniæ Agrippinæ**

29. De modis suscipiendi sacramentum, & eius effectus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40916

Quarta, debet esse confessus de commissis mortalibus post proximam confessionem: nec enim debet accedere cum conscientia peccati mortalis: nec sufficit sola contritio cum proposito confitendi, nisi in aliqua necessitate urgente, ut mori aut temporis implendi præcepti, & casu aliquo nullus adhibere confessarius, tunc sufficeret contritio cum voto confessionis faciendæ, habita occasione. De hoc diximus supra.

Quinta, debent accedere absq; peccati venialis actu, ut non sit actualiter in aliquo veniali. Quamvis ista dispositio non impediat effectum sacramenti habitualem, scilicet, habitum gratiæ, tamen impedit actualem, scilicet, charitatis fervorem: unde, qui intenderet actu post communionem facere aliquod, quod est culpa venialis, gratiam sacramenti non perdit, fervorem tamen charitatis non recipit. Si tamen accederet cum actu peccati mortalis, non solum nihil recipit, sed mortaliter peccat, & gravissimè in tali susceptione: propterea dicitur sacramentum hoc, *mors esse malis, vita bonis*. Hinc fit, quod, qui sunt in aliquo notorio peccato, quorum pœnitentia non constat, non solum non debent accedere communioni, sed accedere repellere debent, quales sunt hi, qui in statu peccati sunt, ut meretrices publicæ, vsurarij, histriones, concubinarij notorij, & similes, quibus est communicatio neganda, nisi pœniteant. Apœnitentia existente, communioni sunt admittendi, non solum hi, sed etiam qui publice iustitia castigandi sunt, ut suspendendi, vel decollandi, vel alio quovis modo occidendi, quamvis fuerint hæretici, & postea resipuerint; licet in aliquibus locis hoc non sit in usu: sed profecto melius est, ut communionem recipiant aliquo spatio temporis ante mortem. Nec etiam est neganda communicatio energumenis, seu atreptiis, quamvis actu vexentur, nisi constiterit, ob aliquod grave peccatum, sic a Domino puniri; secus enim communioni admittendi sunt, cum possint esse in gratia, & maiori, quam multi alij, qui non sic vexantur à malo spiritu.

De modis suscipiendi Sacramentum, & eius effectus.

CAPVT XXVI.

Sacramentum hoc multiplex est suscipiendi modus. Primus est tantum in figura, quomodo patres illi antiqui, qui sumebant per sacrificia illa, quibus ministerium

hoc

hoc representabatur, & maxime per illud manna, quod de celo pluebat.

Alter modus est, verè, & non in figura tantum, sed spiritualiter tantum, quo modo sumunt, qui fide tenent sub illis speciebus verum Christi corpus esse, & simul ipsum recipiendi ardent desiderio, quamuis re ipsa non sumant. Et hic modus est multum utilis.

Tertius modus est, sacramentaliter tantum, quando recipitur Christus in sacramento, tamen, ob indebitam dispositionem recipientis, effectus sacramenti non consequitur.

Quartus est, sacramentaliter, & spiritualiter simul, cum sumuntur species, & effectus sacramenti recipitur. Multi enim, & mirabiles sunt sacramenti huius effectus, è quibus, quatuor solum recensabo.

Primus est, gratia cum donis & virtutibus, qua quidem gratia remittitur peccatum mortale, si accedens forte, adhuc per confessionem, non fuerit consecutus eam defectu suo; vt, si nõ sufficiente contritione, seu attritione ad eam accesserat; post confessionem verò melius disponitur, adhuc tamen non sufficienter ad gratiam, nisi virtute sacramenti, tunc hoc sacramentum primam gratiam confert. Similiter, si necessitate urgente non potuit confiteri, sed communionem recepit, cum tamen attritus tantum esset, putans se contritum. Etiam alijs in casibus potest gratiam conferre, qua mortale dimittatur. Quod si accedens in gratia sit, recipit augmentum. Cum gratia etiam partem pœnæ remittit, quamuis non totam, nisi iuxta dispositionem accedentis.

Secundus est, spiritualis refectio, quæ consistit in quodam charitatis feruore, & maiori circa bene operandum conatu, & deliberatione, simul etiam in interna animæ delectatione.

Tertius, præseruatio à peccato: hoc enim sacramentum multum iuuat animam, ne succumbat tentationibus, & peccatorum periculis.

Quartus, quia multum carnis concupiscentiam ac sômitem extinguit. Ob quæ multum esse debet Christiano assidua huius sacramenti susceptio. Vbi enim est continua indigentia, ibi continuum desideratur auxilium: vinci enim, & consumi opus est, nisi frequenti opere subueniatur, id quod, non cessante inimici impulsionem, concutitur. Aduertendum tamen vnum hic est, cum Christi corpus in sacramento recipitur,

tandiu

tamdiu eius præsentiam intra nos durare, quamdiu speculæ calore naturali non consumuntur: consumptis enim, quod fortè dimidia quarta hæc fit) præsentia non est; effectus tamen ex ipsius præsentia procedentes multum permanent, nisi nostra negligentia impediat, aut culpa expellat, & destruat.

De varijs nominibus huius Sacramenti.

CAPVT XXX.

Sacramentum hoc, propter suam excellentiam, varia fortitur nomina: est enim hoc dignissimum omnium sacramentorum, quia verè in eo Christus continetur. Dicitur autem Eucharistia, quasi bona gratia, quia Christum continet, qui fuit auctor nobis gratiæ; vel quasi gratiarum actio, quia est sacramentum, propter quod indefinenter Christo gratias agere, & habere tenemur. Dicitur sacrificium, seu hostia, quia Christum continet, qui per mortem se Patri pro peccato hostiam obtulit. Dicitur viaticum, quia cibus est spiritualis, quo confortatur animus, donec perueniat ad montem Dei, Oreb, id est, cœlestem patriam. Dicitur etiam communio, & Græce Synaxis, quia sacramentum est, in quo Christiani vniuntur. Ut enim magna est vnio corporum, vno cibo corporali vesci, non minor, sed longè maior est spirituum vnio, vno, ac rãto vesci cibo spirituali. Dicitur etiam sanctissimum Sacramentum, per excellentiam, quam habet ad reliqua sacramenta omnia. Multa quidem dici possunt de eo, tamen pro introductione præsentis sufficiant ista simul cum his, quæ in principio huius libri diximus, & etiam in sequenti libro tertio dicemus.

Secundi Libri finis.